

Partnership Depressiepreventie

Samen werken aan een beter perspectief

Jaarlijks hebben maar liefst 737.000 mensen in Nederland te maken met een of andere vorm van depressie. Slechts een deel van hen zoekt en vindt de hulp om een depressie te voorkomen of te bestrijden. Daarmee blijft veel depressieled onopgemerkt en onopgelost. Dat is ten nadele van de mensen die aan depressies lijden, maar ook van hun omgeving en de maatschappij. Het Partnership Depressiepreventie stelt zich tot doel om die mensen beter en sneller te bereiken en hen weer nieuw perspectief te bieden.

Partnership Depressiepreventie

Een depressie is een persoonlijk drama voor degene die het overkomt. Mensen met een depressie hebben veel moeite om mentaal, sociaal en maatschappelijk te functioneren. Hun omgeving, het gezin, familie en vrienden, weten vaak niet wat er aan de hand is of weten niet wat ze moeten doen om te helpen. Depressie is immers moeilijk te herkennen. Hierdoor lijden mensen lang en onnodig. Ook de maatschappelijke kosten zijn hoog. Naast de zorgkosten maken werkgevers kosten door verlies van arbeidsproductiviteit en ziekteverzuim. Kortom: niet erkennen en niet ingrijpen veroorzaakt onnodig leed.

Vroeg erbij zijn

Een depressie kan goed worden aangepakt. Als depressieklachten in een vroeg stadium worden herkend, zijn er verschillende effectieve interventies mogelijk. Hierbij gaat het om een combinatie van meer sociale contacten, plezierige activiteiten, regelmatig intensief bewegen, versterken van zelfvertrouwen, kleine successen waarderen en inzicht opbouwen in eigen gedrag en gevoel. Van deze preventieve activiteiten is het effect wetenschappelijk bewezen. Kortom: depressies zijn goed te voorkomen.

Een breed maatschappelijk initiatief

Het voorkomen van depressies vergt een brede maatschappelijke inspanning. Er is een pakket van maatregelen en activiteiten nodig waarin de aandacht wordt gericht op mensen met depressieklachten, hun directe omgeving, de hulpverleners en de overheid. Het gaat om de volgende zaken:

- Depressieklachten leren herkennen en erkennen. Structurele voorlichting aan burgers is nodig, zodat zij eerder signalen van een depressie bij zichzelf of hun naasten herkennen, er eerder over gaan praten en eerder hulp zoeken bij de huisarts.
- Preventie van depressie op lokaal niveau beter organiseren. Preventieve interventies worden lokaal nu niet of te weinig frequent aangeboden. In sommige regio's is er onvoldoende specifiek aanbod (bijvoorbeeld voor mensen met een lage sociaal-economische status).

Samen werken aan een beter perspectief

- Ook professionals binnen en buiten de zorg moeten depressieve klachten eerder en beter leren herkennen. Daarnaast moeten ze beter op de hoogte zijn van de preventieve (zelf)hulpmogelijkheden en daarnaar ook daadkrachtig doorverwijzen.
- Meer preventieve maatregelen nemen in de directe omgeving van mensen met depressieve klachten. Het verbeteren van participatie op de arbeidsmarkt, het creëren van een veilige woonomgeving en het voorkomen van schooluitval zijn maatregelen die een gunstig preventief effect hebben.

Partnership Depressiepreventie

Het Partnership Depressiepreventie is tot stand gekomen op initiatief van het ministerie van VWS. Het bestaat uit een groot aantal organisaties dat zich tot doel heeft gesteld om de preventie van depressie landelijk en lokaal te verstevigen. Het partnership levert daarvoor instrumenten voor professionals binnen de openbare gezondheidszorg, eerstelijnszorg, welzijn en onderwijs en beleidsmakers. De aanpak concentreert zich op drie deelgebieden.

1. Lokaal beleid

Het lokaal beleid voor depressiepreventie wordt zichtbaar op de agenda gezet van gemeenten en lokale instellingen. Bijvoorbeeld door een overzicht te bieden van het lokale aanbod voor jeugdigen, volwassenen en ouderen en het thema op te nemen in nota's lokaal beleid volksgezondheid. Het partnership sluit aan bij bestaande wijkgerichte samenwerkingsverbanden zoals ketenzorg en de integrale aanpak van gezondheidsbevordering. Bij volwassenen richten de activiteiten zich ook op arbeidsparticipatie.

2. Voorlichting en bewustwording

Het partnership streeft naar bewustwording van de depressieproblematiek waarbij aan relevante doelgroepen duidelijk gemaakt wordt:

- wat depressie inhoudt
- welke effectieve interventies beschikbaar zijn en
- waar die interventies te vinden zijn.

Dit gebeurt in samenwerking met professionals en lokale organisaties en instellingen.

3. Signaleren en verwijzen

Het partnership informeert professionals en vrijwilligers in de gezondheidszorg, het welzijnswerk en op scholen over de risicofactoren voor depressie, de beschikbare effectieve signalerings- en screeningsinstrumenten en de beschikbare deskundigheidsbevordering (leren inzetten van instrumenten en gesprekstechnieken).

De partners

De partners van het Partnership Depressiepreventie (PDP) zijn:

Actiz (www.actiz.nl)

Fonds Psychische Gezondheid (www.fondspsychischegezondheid.nl)

GGD Nederland (www.ggdnederland.nl)

GGZ Nederland (www.ggz nederland.nl)

Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn (LVG) (www.lvg.org)

Landelijke huisartsenvereniging (LHV) (www.lhv.nl)

Maatschappelijke Ondernemersgroep (MOgroep) (www.mogroep.nl)

Nederlands Huisartsgenootschap (NHG) (www.nhg.artsennet.nl)

Nederlandse Patiënten en Consumenten Platform (NPCF) (www.npcf.nl)

Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB)

(www.nvab-online.nl)

Trimbos-instituut (www.trimbos.nl)

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) (www.vng-login.nl)

Zorgverzekeraars Nederland (ZN) (www.zn.nl)

Waarnemers zijn de Inspectie voor Volksgezondheid, ZonMw en het RIVM. Het ministerie van VWS financiert het partnership. Het Trimbos-instituut coördineert alle activiteiten.

Contact en meer informatie

Wilt u meer informatie, hebt u specifieke vragen of suggesties?

Neemt u dan contact op met Martijn Bool (projectleider) mbool@trimbos.nl

(030 - 29 59 383) of Kristien Harmsen, kharmsen@trimbos.nl (030 - 29 59 285).